

10

6-7 Νοεμβρίου 2021
Η ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΤΩΝ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ

Εννέα χρόνια

9

«Η Εφημερίδα των Συντακτών»

Το μελάνι της ατομικής και συλλογικής μνήμης

9+1 ιστορίες αντλημένες από τον Τύπο

Επιμέλεια: ΜΙΣΕΛ ΦΑΪΣ

ΔΕΚΑ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ (9+1) με έντονο φορτίο κοινωνικής, ιστορικής και πολιτικής μέρимας στη γραφή τους, ακόμη και στα πιο ενδοσκοπικά βιβλία τους, ανταποκρίθηκαν στην πρόσκληση της «Εφ.Συν.» (με αφορμή τη συμπλήρωση εννέα χρόνων από την έκδοσή της) να γράψουν μια ιστορία που αντλεί θέμα και βλέμμα από τον κόσμο της ενημέρωσης, τα γεγονότα (πραγματικά, ερμηνευμένα ή παραποιημένα), την τρέχουσα ή παλαιότερη, προβεβλημένη ή αποσιωπημένη επικαιρότητα.

Κάποιοι εξ αυτών κινήθηκαν προς τη λογοτεχνία του τεκμηρίου, τη μυθοπλαστική αφήγηση (αυτή την τάση που διεθνώς έχει καταγορευθεί ως «non fiction» πρόζα), κάποιοι άλλοι φιλοτέχνησαν ένα αυτόνομο διήγημα, με πιο εσωτερικευμένα δάνεια από την ανεξάντητη δεξαμενή των μικρών και μεγάλων στιγμών του Τύπου και κάποιοι κατέφυγαν σε μια μετωπικότερη δημοσιογραφική ανάγνωση του παλλόμενου παρόντος.

Εννέα συν ένα κείμενα τα οποία αποτυπώνουν την πολυφωνία και την πολυτροπία των συγγραφέων που τίμησαν σ' αυτό το επετειακό τεύχος την «Εφ.Συν.» – μια εφημερίδα η οποία, μέσω του βιβλιοφιλικού ενθέτου της («Ανοιχτό Βιβλίο»), και όχι μόνο, διαμορφώνει απαιτητικούς και ενεργούς αναγνώστες μιας ευρείας βιβλιογραφικής εποπτείας.

Πόσο πίσω πρέπει να γυρίσω...

Μετηνεφημερίδα μου στο παγκάκι. Πάει κι έρχεται ο κόσμος στην πλατεία. Σ υ ν ε ι ρ μ ι κ á η σκέψη μου στην Κωνσταντίνα Κούνεβα, 2008, παραμονές Χριστουγέννων. Η αρχαιολόγος, η μετανάστρια, η εργάτρια, η εννοικιασμένη καθαρίστρια, η συνδικαλίστρια. Και οι άντρες, τα λαγωνικά της εταιρείας ΟΙΚΟΜΕΤ, που είχε αναλάβει εργολαβικά την καθαριότητα στους σταθμούς του Ηλεκτρικού. Απέναντί της εκείνη τη νύχτα με το βιτριόλι. Όχι μόνο την περιέλουσαν αλλά και την ανάγκασαν να το καταπιεί. Τι απένεινε, πόσο υπέφερε, πόσο άντεξε, πόσο πόνεσε και πονάει, όλοι μπορούμε, αρκεί να θέλουμε, να το υποθέσουμε. Και για την ιστορία, μην το ξεχνάμε, ουδέποτε συνέλαβαν τους δράστες.

ΣΚΥΒΩ ΣΤΗΝ ΑΝΟΙΧΤΗ εφημερίδα. Λέει ψύχραιμη η Ιωάννα: «Μου έχουν πιστοποιήσει 90% σωματική αναπηρία και 50% ψυχική αναπηρία. Αυτή τη στιγμή αφού έχω ξεπεράσει τον κίνδυνο ζωής, έχουν πάρει δέρμα να καλύψουν τα εγκαυμάτα, έχω πρόβλημα στην ακοή, έχω τραύμα χειρουργικό στον λαιμό μου, έχω τραύματα στα χέρια μου που αρκετά συχνά δεν μπορώ να ανοίξω, τα δάχτυλά μου έχουν ενώσεις λόγω των τραυμάτων, έχω προβλήματα λειτουργικά και ψυχικά, τα οποία δεν θα γίνουν ποτέ όπως πριν. Θα χρειαστούν πολλά επίπονα χειρουργεία με όλους τους κινδύνους που αυτά περιλαμβάνουν, λοιμώξεων και λοιπά...»

ΣΕ ΣΥΝΤΕΥΞΗ ΤΗΣ λίγες μέρες πριν, την είχα ακούσει να αναφέρει, σαν να μιλάει για τα βάσανα μιας άλλης, ήρεμη, σταθερή, ότι επειδή τα χέρια της ήταν κι αυτά καμένα από το καυστικό υγρό και δεν μπορούσαν να ψάξουν εκεί για φλέβα οι νοσοκόμοι, έφα-

Της ΜΑΡΟΣ ΔΟΥΚΑ

«Ιδίας εποχής και κοινωνίας πλάσματα, καλοφτιαγμένες, με προτίμηση στο ξανθό, στο ψηλοτάκουνο, στο ακριβό, στο μοντέρνο. Εστω και αμυδρά, σίγουρα η μια θυμόταν μικρή την άλλη. Από την ίδια περίπου περιοχή, τα ίδια τσάμικα, τα ίδια συρτά και καλαμαπανά. Την ίδια νοοτροπία»

χαν στις πατούσες. «Και τι; Χημικός είμαι εγώ, να ξέρω τι βλάβες θα της προξενήσω;» αποστόμωσε η καθ' ομολογίαν δρσάστρια τον δημοσιογράφο. «Ξέρεις εσύ γιατί σου το έκανα», αντιμίλησε και στην Ιωάννα, δεύτερη μέρα της δικής.

ΚΑΙ ΣΚΕΦΤΟΜΑΙ πόσο καλός «μεζές» θα ήταν αυτή η καθ' ομολογίαν δρσάστρια στα τηλεοπτικά κανάλια, μιας και εικόνα τους είναι και τους μοιάζει.

ΑΛΛΑ ΔΕ ΤΑ ΠΑΡΩ με τη σειρά, τη δική μου σειρά, να τα δώ και να τα ξαναδώ με το δικό μου μάτι, το αντικαπιταλιστικό!

ΙΔΙΑΣ ΕΠΟΧΗΣ και κοινωνίας πλάσματα, καλοφτιαγμένες, με προτίμηση στο ξανθό, στο ψηλοτάκουνο, στο ακριβό, στο μοντέρνο. Εστω και αμυδρά, σίγουρα η μια θυμόταν μικρή την άλλη. Από την ίδια περίπου περιοχή, τα ίδια τσάμικα, τα ίδια συρτά και καλαμαπανά. Την ίδια νοοτροπία. Τα ίδια όνειρα, τα ίδια χρώματα. Λίγο τα τηλεοπτικά που ζαβλακώνουν, λίγο τα λάιφ στάιλ περιοδικά που πατούν το κουμπί της ασυναγώνιστης κομψότητας, «γουστάρω ελεύθερη και πλούσια ζωή» αλλά και «το κορίτσι να το πάρεις». Συμπαθητικές και ωραίες σαν όλες τις ωραίες. Με της εποχής τα θέσφατα. Σπουδές του συρμού στην Αθήνα. Κι έπειτα οι μικρές αγγελίες, τα βλέμματα, τα υπονοούμενα, η πάλη της επιβίωσης που επιμένει. Η καφετέρια, οι παρέες, γάμοι και βαφτίσια για να ξεδώσουν, τα μάτια του αγνώστου που έπεσαν πάνω τους. Αποκατάσταση, οικογένεια. Και δεύτερη και τρίτη δουλειά, αν χρειαστεί, για να συμπληρώσουν το εισόδημα. Πολλές και όλο πιο πολλές οι ανάγκες. Ενα ταξίδι μακρινό, ένα ταξίδι έστω στο Λονδίνο ή στο Παρίσι για ψώνια. Οικονομία για εκείνη την πανάκριβη τσάντα

και τις απαραίτητες γόβες. Να τις βλέπουν στον δρόμο, να τις βλέπουν στην καφετέρια, να τις βλέπουν στη δουλειά και να τις ζηλεύουν. Να περπατούν σαν πέρδικες και να γοητεύουν τους άντρες.

Η ΜΙΑ ΚΑΙ Η ΑΛΛΗ, φαινομενικά ίδιες, σαν δυο σταγόνες νερό. Αλλά μόνο φαινομενικά. Η μία ήπια, μεθοδική, έξυπνη, συγκροτημένη, λογική, η άλλη ανυπόμονη, κομπλεξική, αγριωπή, επιθετική. Να είναι όμως και οι δυο καλά, να τους έρθουν όλα βολικά, να έχουν τύχη. Μα γιατί να μην μπορούν να γίνουν τηλεπαρουσιάστριες; Τι τους λείπει; Ομορφιά, μόρφωση, μπόι, λέγειν, χαμόγελο; Όλα τα έχουν. Και φτάνουμε στο θέμα για τις φυλλάδες. Η κυνηγός και το θήραμα, η εγκληματίας και το θύμα. Η Εφη με το βιτριόλι που έχει στήσει καρτέρι στην Ιωάννα εκείνο το μαγαζάκι πρωινό καθώς πήγαινε ανυποψίαστη στη δουλειά της. Φορεα;

ΕΙΝΑΙ ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΠΕΣ που λείπει ευτυχώς που υπάρχει η αστυνομία. Τα τρακτικά εν τω μεταξύ εν δράσει στην υπηρεσία του αναστήματος, των κροκοδείλιων δακρύων, της παραπληροφόρησης. Σχετικά γρήγορα η δρσάστρια εντοπίστηκε. Μουγκή και ανέκφραστη. Θαιμπί, θολή, αλύμιστη. Αμετανόητη. Αβυσσος η ψυχή του ανθρώπου, άβυσσος η βλακεία και η κακία του. Τείχη περικλείστα τα αδιέξοδά του.

ΜΕ ΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ μου στο παγκάκι. Πάει κι έρχεται ο κόσμος στην πλατεία. Πόσο πίσω πρέπει να γυρίσω, πόσο να σκαλίσω στα περασμένα, για να θυμηθώ περιστατικά με το βιτριόλι, στην πρώτη γραμμή, να «ρυθμίζω» υπαρκτές κι ανύπαρκτες διαφορές στις ανθρώπινες σχέσεις;

● Τελευταίο θιβίο της Μ. Δούκα είναι το «Πύλη Αιούδου» (Πατάκης, 2019).